

Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okula Uyumları ve Okuma-Yazma Becerilerinin Kazanımı

Hanife Esen Aygün¹

Özet: Bu araştırmada, okula uyum ve okuma yazma becerisinin kazanımı konusunda öğretmen görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desende tasarlanmıştır. Araştırmaya 2017–2018 öğretim yılı bahar yarıyılında görev yapmakta olan on üç sınıf öğretmeni katılmıştır. Verilerin analizi fenomenolojik veri analizi tekniğiyle yapılmıştır. Verilerin “uyumlu öğrenciden beklentiler”, “uyum ve hazırbulunuşluk” ve “okula uyum ve akademik başarı” olmak üzere üç kategori altında toplandığı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda, öğretmenlerin uyumlu öğrenciyi sınıf kurallarına uyan öğrenci olarak tanımlarken, okula hazırbulunuşluk ve uyum arasındaki ilişkiyi önemsedikleri görülmektedir. Ayrıca bu çalışma ile öğretmenlerin uyumlu öğrencilerin okuma-yazmayı daha hızlı öğrendiğini düşündüğü sonucuna varılmıştır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak, okula uyum kapsamındaki çalışmaların daha etkili hale getirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okula uyum, okul hazırbulunuşluğu, okuma-yazma becerisi

DOI: 10.29329/mjer.2019.185.24

School Adjustment and Acquisition of Literacy Skills in the First Year of Elementary School

Abstract: In this study, it is aimed to examine the opinions of teachers about the adaptation to school and the acquisition of literacy skills. In this respect, the study was designed in the phenomenological design of qualitative research methods. Thirteen primary school teachers working in the spring semester of 2017- 2018 academic year participated in the study. Data were analyzed by phenomenological data analysis. It is understood that the data are grouped under three categories as “expectations from compatible students”, “school adjustment and readiness” and “adaptation to school and academic achievement”. In this respect, it is seen that teachers care about the relation between school readiness and adaptation while defining the compatible student as the class rules. In addition, this study concluded that teachers thought that adaptive students had learned to read and write faster. Based on the results of this study, it is recommended to make the studies within the scope of school adaptation more effective.

Keywords: School adjustment, school readiness, literacy skill

¹ **Hanife Esen Aygün**, Dr. Öğretim Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Çanakkale, Türkiye, ORCID: 0000-0001-9363-7083

Email: hanifeesen@comu.edu.tr

GİRİŐ

Okula başlama pek çok çocuğun hayatında önemli bir dönüm noktasını oluşturduğu için uyum sürecini de beraberinde getirir (Gill, Winters, & Friedman, 2006; Gündoğan-Çögenli, & Uçansoy, 2013; Gündüz, & Özarslan, 2017). Bu dönemde çeşitli zorluklar yaşayan çocuklar olduğu gibi uyum sürecini daha olumlu deneyimleyen öğrencilerin de olduğu düşünölmektedir. Her ne kadar uyum bireysel bir faktör olsa da fiziksel, bilişsel, sosyal-duygusal ve çevresel faktörler bu süreç üzerinde etkili olabilmektedir (Alisinanoğlu, 2013; Erkan, 2011; Karakuzu, & Koçyiğit, 2016). Okula hazır olma durumu, genellikle okumayı öğrenmeye hazır olma olarak tanımlansa da aynı zamanda okula uyum sağlama becerilerini de kapsamaktadır (Katz, 1995). Buna bağlı olarak, okula hazır olmanın akademik, sosyal,duygusal ve fiziksel yeterliği ifade ettiği anlaşılmaktadır (Denham, 2006; Gündüz, & Çalışkan, 2013; Karakuzu & Koçyiğit, 2016; Taşkın, 2013). Buna ek olarak bazı araştırmacıların çocukların okula hazır olma durumunu, duygusal öz-düzenleme ve sosyal yeterlik yanı sıra okul-aile işbirliği ile tanımlamaktadır (Webster-Stratton, Jamila Reid, & Stoolmiller, 2008).

Okula hazır olma akademik başarı açısından öğrencilerin okul yaşantısına katkı sağlar (Liew, 2012). Bununla birlikte, çocukların bilişsel süreçlerinin gelişimini teşvik eder (Ceci, 1991). Bu nedenle çocukların okula duygusal uyumu ile akademik öğrenmeleri arasındaki ilişki son yıllarda pek çok araştırmacı tarafından önemle vurgulanan bir konudur (Bierman, Nix, Greenberg, Blair, & Domitrovich, 2008; Duncan et al., 2007; Greenberg, Kusche, & Riggs, 2004; McClelland, Morrison, & Holmes, 2000; Ramey & Ramey, 2004; Raver, 2003; Raver & Knitzer, 2002; Webster-Stratton, Jamila Reid, & Stoolmiller, 2008). Okula hazır olmada ebeveynler akademik becerileri vurgularken öğretmenler ise hazır olmanın duygusal yönüne dikkati çekmektedir (Dockett & Perry, 2003). Okula hazır olmadan başlayan çocuklar, saldırganlık, uyumsuzluk ve muhalif davranışlar gibi davranış bozukları yaşamaktadır (Kellam, Werthamer-Larsson, & Dolan, 1991). Bununla birlikte, erken çocukluk döneminde okula uyumsuzluk sonucu gelişen agresif davranışların okuma güçlüğu ve akademik başarısızlığa neden olduğu bilinmektedir (Barrera et al., 2002).

Dil bireylerin kendini ifade etmesi ve başkalarıyla iletişim kurmasına yardım eden önemli bir araçtır (Esen-Aygün, 2017). Alanyazın incelendiğinde, sosyal etkileşim ve dil gelişimi arasındaki ilişkiye odaklanan çalışmalarda çocuğun okula duygusal uyumu ile okuma yazmayı öğrenmesi arasında ilişki olduğu anlaşılmaktadır (Bierman, Nix, Greenberg, Blair, & Domitrovich, 2008; Greenberg, Kusche, Cook, & Quamma, 1995). Buna ek olarak, duygusal yönden desteklenen çocukların kelime dağarcığının geliştiği ve duygusal deneyimlerini ifade etmede daha akıcı konuşabildiği görölmektedir (Greenberg, Kusche, Cook, & Quamma, 1995). Benzer şekilde, sosyal-duygusal becerileri gelişmiş olan öğrencilerin anadilinde okuma ve yazmada daha başarılı oldukları bilinmektedir (Ashdown & Bernard, 2011). Bu çalışmalara benzer şekilde Kuru-Turaşlı ve Zembat (2013) da ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, ev ortamı, anne-babaların okumaya

ilişkin tutumları, aile içi ilişkiler, çevre, akran ve öğretmen ile iletişim etkileşimi okula hazır olma ve okumayı öğrenme üzerinde etkili olan faktörler olarak tanımlamıştır.

Erken çocukluk döneminde konuşma gelişimi tamamlanmayan çocukların sosyal olma eğilimlerinin daha az olduğu anlaşılmaktadır (Irwin, Carter, & Briggs-Gowan, 2002; Reif, 2003). Buna bağlı olarak, antisosyal davranışlar gösteren çocukların öğretmenleri ve arkadaşları tarafından daha az kabul gördüğü bilinmektedir (Kupersmidt, & Coie, 1990; Raver, 2003; Shores, & Wehby, 1999). Bu bilgiler ışığında, bireyin uyum becerilerinin gelişmiş olmasının sosyal yaşantısı ve duygu dünyasına olan katkılarının yanında bilişsel gelişimini, özellikle de dil gelişimini olumlu etkilediği görülmektedir (Kellam et al., 1991; Moffitt, 1993; Patterson, Reid, & Dishion, 1992; Tremblay et al., 1996).

Akademik başarı ve okula hazırbulunuşluk hassas ve duyarlı çocuk-öğretmen etkileşimi ile gelişir (Howes et al., 2008). Bu nedenle öğretmenlerin çocuklar hakkındaki görüşlerinin önemli olduğu düşünülmektedir. Buna bağlı olarak bu çalışmada, ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin okula uyumları ile okumayı öğrenme becerileri arasındaki ilişki öğretmenlerin bakış açısından incelenmiştir. Bu doğrultuda bu araştırmanın amacı aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

— Sınıf öğretmenlerinin ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin okula hazır olma durumu ve okuma-yazmayı öğrenme başarılarına ilişkin deneyimleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma kapsamında sınıf öğretmenlerinin, ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin okula uyum ile okuma-yazmayı öğrenme başarıları arasındaki deneyimlerinin ayrıntılı olarak incelenmesi planlanmıştır. Bu doğrultuda, öğretmenlerin bu konudaki deneyimlerine odaklanılmıştır. Buna bağlı olarak, bu araştırma nitel araştırma desenlerinden biri olan fenomenolojik desen ile tasarlanmıştır (Ersoy, 2016).

Çalışma Grubu

Araştırmaya 7'si kadın 6'sı erkek olmak üzere 13 sınıf öğretmeni katılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu doğrultuda öğretmenlerin mesleki kıdem yılı esas alınarak öğretmenlik mesleğinde 2 yıldan 40 yıla kadar deneyime sahip öğretmenler çalışmaya katılmıştır. Çalışma grubunun özellikleri aşağıda Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Öğretmenlerin Demografik Özellikleri

Rumuz	Cinsiyet	Mesleki Kıdem Yılı	Okuttuğu Sınıf Düzeyi
Öğretmen 1	Kadın	27 yıl	Birinci Sınıf
Öğretmen 2	Erkek	20 yıl	Birinci Sınıf
Öğretmen 3	Erkek	15 yıl	Birinci Sınıf
Öğretmen 4	Erkek	15 yıl	Birinci Sınıf
Öğretmen 5	Kadın	2 yıl	Birinci Sınıf

Öğretmen 6	Erkek	13 yıl	Birinci Sınıf
Öğretmen 7	Erkek	18 yıl	Birinci Sınıf
Öğretmen 8	Kadın	28 yıl	Birinci Sınıf
Öğretmen 9	Kadın	32 yıl	Birinci Sınıf
Öğretmen 10	Kadın	16 yıl	Birinci Sınıf
Öğretmen 11	Erkek	40 yıl	Birinci Sınıf
Öğretmen 12	Kadın	21 yıl	Birinci Sınıf
Öğretmen 13	Kadın	25 yıl	Birinci Sınıf

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verilerinin toplanmasında yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun uygulamaya hazır hale getirilmesinde öncelikle, konuya ilişkin soru havuzu oluşturulmuştur. Soru havuzunda yer alan maddeler konuya uygunluk, soru sayısı, anlam ve açıklık bakımından değerlendirilmek üzere alan uzmanlarının görüşüne sunulmuştur. Alan uzmanlarının da katkıları ile yarı-yapılandırılmış görüşme formu uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Veriler 2017–2018 öğretim yılı Bahar yarıyılında Çanakkale İl Merkezi’nde görev yapan 13 sınıf öğretmeninden gönüllülük esasına dayalı olarak toplanmıştır. Verilerin analizinde fenomolojik veri analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Böylece, öncelikle araştırma için önemli olabilecek ifadeler belirlenerek ortak ifadeler gruplanmış, anlam kümeleri oluşturularak betimlemeler birleştirilmiştir (Moustakas, 1994).

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde ilkokul birinci sınıfa uyum gösteren öğrencilerin özellikleri, sınıf öğretmenlerin uyumlu öğrencilerden beklentileri ve uyumlu öğrencinin akademik nitelikleri ele alınmıştır. Bu kapsamda, verilerin “uyumlu öğrenciden beklentiler”, “uyum ve hazırbulunuşluk” ve “okula uyum ve akademik başarı” olmak üzere üç kategori altında toplandığı anlaşılmaktadır. Verilerin analizine ilişkin bulgular aşağıdaki sunulmaktadır.

Uyumlu Öğrenciden Beklentiler

Araştırmaya katılan öğretmenlerin uyumlu öğrencinin özelliklerine ilişkin ifadeleri ve uyumlu öğrenciden beklentileri incelediğinde, öğretmenlerin uyumlu öğrenciyi en çok “kuralları bilen, sınıf düzenini bozmayan ve dersi dinleyen” öğrenci olarak tanımladıkları görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin bu ifadelerini en çok tekrar edilen bir diğer özellik olan “arkadaşlarıyla iletişim kuran ve iyi geçinen” öğrenci profili takip etmektedir. Az sayıda öğretmenin ise uyumlu öğrenciyi, kendini ifade eden ve kendi ihtiyaçlarını karşılayan öğrenci olarak tanımladıkları görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin uyumlu öğrenciden beklentiler ilişkin ifadeleri aşağıdaki gibidir:

- *Uyumlu öğrenciyi şöyle tanımlarım sınıf kurallarına uyum sağlayabilen ve yaş itibariyle bazı yeterlilikleri kazanmış öğrenci uyumlu öğrencidir (Öğretmen 2)*

- Uyumlu u u öğrenci daha evinde u veyahut da yakın çevresinde okulla ilgili bazı kuralları zaten almış öğrencidir (Öğretmen 11)

- Dersi dinleyen öğretmenin isteklerine cevap verebilen öğrenci uyumlu öğrencidir (Öğretmen 6)

- u uyumlu öğrenci derste sıkıntı çıkartmayan söylediğimiz sözü dinleyen gerekli sorumluluklarını bilen öğrenci bizim için uyumlu öğrencidir (Öğretmen 3)

- Uyumlu öğrenciyi sınıftaki arkadaşlarıyla birlik olmasına teneffüslerde derste u ben ders anlatırken katılmasına yani normal bütün sınıf bütün olarak düşündüğümüzde arkadaşlarından farklı olmayan öğrenci uyumlu öğrencidir toplum içinde fark göstermeyen öğrenci topluma uyan öğrenci uyumlu öğrencidir (Öğretmen 4)

- Uyumlu öğrenci sınıfa geldiğinde arkadaşlarıyla tanıştıktan sonra onlarla iyi bir iletişim kurabilen öğrenci her konuda uyumlu oluyor, bir daha hiçbir sıkıntı çıkmıyor, ama en başından itibaren arkadaşlarıyla iletişimi iyi kuramayan öğrencide zaten gerisi derslere uyumsuzluk okula uyumsuzluk yani her konuda uyumsuzluk başlıyor (Öğretmen 12)

- Uyumlu öğrenciyi sınıf içinde arkadaşlarıyla ı güzel ilişkiler kurabilen u yani verilenleri yapmaktan ziyade insani ilişkileri yerinde olan öğrencidir benim gözümde zaten sevgiyle oluşan bir u uyum varsa gerisi başarı da geliyor ilk önce sevmek bence, uyumlu öğrenci seven öğrencidir (Öğretmen 13)

- u uyumlu öğrenci önce kendisiyle barışık kendini ifade etmeyi becerebilen kendini u en az u bir özelliğini kullanarak sınıf ortamında ifade etmeyi becerebilen bir öğrenci olarak tanımlarım, eee bunun yanı sıra u kendini ifade etmenin yanında sosyal u problemleri problemler yaşamayan u sosyal problemlerin ı sebebini kişisel olarak hiç u barındırmayan öğrenci olarak adlandırabilirim (Öğretmen 7)

- Uyumlu öğrenci yaşının gerektirdiği davranışları yapabilmesi kendi ihtiyaçlarını karşılayabilecekken sınıf içerisinde diyorsanız başkalarına zarar vermeden öğretmenin u yönergeleriyle u davranışları istedik hale getirip kendi ihtiyaçlarını karşılayacak hale gelebilecek bir birey olmasıdır diye tanımlayabilirim (Öğretmen 1)

Sınıf öğretmenlerinin uyumlu öğrenciden beklentilerine ilişkin ifadeleri incelediğinde özellikle sınıfın kurallarını bilen ve uygulayan öğrencilerin uyumlu olarak tanımladığı anlaşılmaktadır. Örneğin; mesleki deneyimi 13 ila 40 yıl arasında olan Öğretmen 2, Öğretmen 3, Öğretmen 4, Öğretmen 6 ve Öğretmen 11 uyumlu öğrenciyi sınıf yönetimine dayalı olarak tanımlamıştır. Öğretmen 12 ve Öğretmen 13'ün arkadaş ilişkileri ve iletişime

odaklandıkları anlaşılmaktadır. Bu görüşlerden farklı olarak Öğretmen 1 ve Öğretmen 7 ise kendini ifade edebilen ve kendi kendine yetebilen öğrenci olarak tanımlamıştır.

Uyum ve Hazırbulunuşluk

Bu araştırmaya sınıf öğretmenleri, okula başlamaya hazır olan öğrencinin en çok el becerisi ve kas gelişimine odaklanmıştır. Öğretmenlerin bazıları ise okula başlama yaşında duyuşsal gelişimin önemine işaret etmiştir. Ayrıca, sıklıkla vurgulanan bir diğer hususta okul öncesi eğitimi alan çocukların ilkokula hazır olma durumudur. Buna ek olarak, bazı öğretmenler velilerin çocukları hazır olma konusunda olumsuz etkilediği görüşündedir. Sınırlı sayıda öğretmen ise okula başlamadan önce hazırbulunuşluk testi uygulanması gerektiğini ifade etmiştir. Sınıf öğretmenlerinin okula uyum ve hazırbulunuşluk konusundaki ifadeleri aşağıdaki gibidir:

- *tabi ki mesela en basitinden bir el becerisi bizim için önemli. Yazı yazmaya başlıyor çocuk, yazı yazmaya başladığı için de bu kaslarının gelişmiş olması lazım (Öğretmen 2)*

- *Yani bir kere psikomotor ilk başta bizim için okuma yazmada da olsa biz gelen öğrenciye kalem tutmasını kalemini nasıl tutmasını çektiği çizgilere ilk baş psikomotor hani uyum sağlayacak mı sağlamayacak mı ilk hazırlık süreci var iki hafta (Öğretmen 4)*

- *uu mesela bir çocuk u psikomotor becerisi kazandığı zaman kalemi çok daha rahat tutabiliyor yazı yazarken herhangi bir problemle karşılaşmıyoruz daha rahat aşabiliyoruz bu tarz sıkıntıları (Öğretmen 10)*

- *uu ben de uzun yıllar hep kasabalarda çalıştım burada merkezdeki ilk yılım ve gerçekten fark ediyor, yani anasınıfına giden öğrenci sayısının fazla olması çoğunluğu zaten gidiyor gitmeyen çok az, fazla olması çocukların hazırbulunuşluk düzeylerinin de üst düzeyde olması yani bir defada her şeyi algılamaları çok açık uu daha çabuk açıklıyorlar (Öğretmen 13)*

- *Şimdi bazı çocuklar var uu okula ı uyum sağlamakta güçlük çekiyor hala yaşının altında davranışlar gösterebiliyor ne gibi uu daha duygusal oluyorlar ve duygusal manada okula hazır olmayıp daha anne sevgisine belki biraz daha ihtiyaç duyuyor ya da onu tamamlamamış olarak okula geldiği için zorluk yaşayabiliyoruz ama bunu tamamlamış çocuk daha kolay uyum gösteriyor (Öğretmen 5)*

- *Önce duygusal olarak hazır duygusal hazırlıktan sonra da kaslarıyla hazır olması gerekiyor ... yine ilk duygusal hazırlık (Öğretmen 12)*

- *Burada sadece problem öğretmende değil öğrencide ve ailede. Ailede. aileyi mesela öğlenleyn gözlemliyorum çocuğa öğlen yemeğini yedirmeye geliyor eline telefonunu*

veriyor oynasın diye hayat bilgisi onların 1 sınıfta 1.sınıf öğrencisi kesinlikle eline telefon almamalı, çocuk telefonla meşgul anne çorbasını yediriyor, çocuğuna iyilik değil en büyük kötülük yaptığının farkında değil, gidiyor, ayakkabısını bağlıyor, bırak düşün diyorum düşün anlasın ki bağlaması gerektiğini bilsin, öyle örnekler yaşıyoruz ki anlatmaya kalksan sayfalar dolusu, mesela örneklerden birisi, sabah yataktan kaldıramıyorum ağlıyor geç kaldık ağlıyor diyor ağlamasıyla baş edemiyorum diyor bir ders geç geliyor.dün konuştum öğrenciyle yaptığının yanlış olduğunu düzenli yatması kalkması gerektiğini anlattım sabah baktım 8:15 te okulda .8:15 te okulda ama çocuk ağlayınca ne yapıyor veli aman ağlama tamam tamam.anlatım sertlik de değil anlatım.duygusallığı kullanıyorlar çünkü dedim ya günümüz çocuğu çok farklı annenin babanın duygusallığını çok güzel kullanıyorlar, napıyor mesela bir saat diyor gecikeyim diyor, 1 saat gecikeyim diyor, uyum sağlama nokta işte o zaman ne oluyor konuyu da kaçırmış oluyor (Öğretmen 8)

- Kesinlikle hazırbulunuşluk düzeyleri çok önemli anaokuluna kreşlerde öğrenmeleri ya da bilinçli aile okumuş ailelerin çocukları olmaları çok da fark ediyor (Öğretmen 1)

- Sene başında okula başlayan bir öğrenciyi hazır bulunuşluk testi uygulayabiliriz, nedir bu? mesela bir şekil çizdirme bu şekil çizdirmeye eğer çocuk bunları başarabiliyorsa aileden de almışsa bir şeyler ve anaokulu tecrübesi de varsa görmüşse bunu çok rahat bir şekilde hazır bulunuşluğunu üst seviyede tutabilir diye düşünüyorum (Öğretmen 6)

- bir test olmalı bence, okul olgunluğu var mı çocuğun ona göre devam etmeli, yoksa bir yıl sonra başlamalı, çünkü sınıfı da götürüyor, 6-7 çocuk olduğunu düşünün diğerlerine de olumsuz etki ediyor (Öğretmen 9)

Sınıf öğretmenlerinin okula uyum ve hazırbulunuşluk konusundaki görüşleri incelediğinde, öğretmenlerin önemli bir bölümünün önce çocuğun psiko-motor gelişiminin uygunluğuna baktığı görülmektedir. Bu görüşteki öğretmenlerin, okula hazır öğrenciyi el kaslarının gelişimi yazmaya uygun öğrenci olarak gördükleri anlaşılmaktadır. Örneğin; Öğretmen 2, Öğretmen 4 ve Öğretmen 10 okula hazır olmada öğrencinin kalem tutabilmesinin önemini vurgulamıştır. Bununla birlikte, daha az sayıda öğretmen ise çocuğun okula duygusal hazırlığının uyum sağlamada öncelikli olduğunu ifade etmiştir. Örneğin Öğretmen 5 anneden ayrılmaya hazır olan çocukların okula daha hızlı uyum sağladığını ifade ederken Öğretmen 12 önce duygusal hazırlık sonra da psiko-motor hazırlığın önemini vurgulamıştır. Bazı öğretmenler ise okula duygusal olarak uyum sağlayamayan çocuklarda velilerin yanlış tutumlarının rol oynadığını ifade etmiştir. Örneğin Öğretmen 8, çocuğun sorumluklarını

üstlenen velilerin uyum sürecine olumsuz etki ettiğini belirtmiştir. Bunlara ek olarak öğretmenler, okul öncesi eğitimi alan çocukların uyum konusunda daha başarılı olduklarını belirtmiştir. Örneğin, Öğretmen 1 okul öncesi eğitim kurumlarında öğrenim gören çocukların uyum süreçlerinin daha farklı olduğunu ifade etmiştir. Sınıf öğretmenlerinin bu görüşlerinin yanı sıra, bazı öğretmenler okula başlamadan önce öğrencilere hazırbulunuşluk testi yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Örneğin, Öğretmen 6 ve Öğretmen 9 okula uyumu belirlemede hazırbulunuşluk testlerinin uygulanması gerektiği görüşündedir. Öğretmen 9'a göre uyumsuz olan öğrenciler diğer öğrencileri de olumsuz etkilemektedir.

Okula Uyum ve Akademik Başarı

Bu araştırmada nihai olarak, ilkokul öğrencilerinin okula uyum süreçlerinin okuma-yazmayı öğrenme başarılarını ne ölçüde şekillendirdiği araştırılmıştır. Bu kapsamda, öğretmenlerin neredeyse tümünün, uyumlu öğrencilerin okuma-yazmayı daha çabuk öğrendiği ve akademik olarak diğer öğrencilere göre olumlu farklar gösterdiği görüşünde oldukları anlaşılmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin okula uyum ve okuma-yazmayı öğrenme konusundaki görüşleri aşağıdaki gibidir:

- Kesinlikle hem daha başarılı oluyorlar hem daha hızlı kazanırlar, bu çocuklar mesela ileride 1.sınıfı geçelim mesela 2. sınıfa geldiğinde artık arkadaşlarının seviyesine o zaman zaten okula da aldığı haz daha da artıyor.ben bunu çok net söyleyeyim. bakın şu çok basit bir örnek şimdi mesela bir toplama işlemi yapıyor ya çocuk bu yıllardan beri gözlemlerim mesela o gün hiç bilmedikleri kaybederken baktım çocuklar isteksiz ama eğer bildikleri bir şeyse ne yapıyorlar çok daha derse aktif oluyorlar çok daha mutlu oluyorlar çok daha istekli oluyorlar (Öğretmen 3)

- Sonuçta u bir yazma konusunda ha u bazı öğrenciler hemen kavrayamıyor böyle bir durum gerçekleşebiliyor, okula uyum sağlayan öğrenci akademik başarıyı da matematiğini de gerçekleştiriyor hayat bilgisini de Türkçesini de geri kalan büyüdüğü zaman diğer dersleri de çok rahat bir şekilde zaten okuma anlama üzerine gerçekleştiği zaman her şekilde çocuk götürüyor kendini (Öğretmen 6)

- Bir birinci sınıflar için, kesinlikle kesinlikle u düşünüyorum çünkü u çocuk kendini ait hissettiği u içerisinde bulunmaktan mutluluk duyduğu ortamda başarılı olacaktır, gene u eee kesinlikle bir ilişki var çünkü u dediğim gibi kendini ait hissediyorsa ortamda bulunmayı seviyorsa çocuk u etkinliklere de derse de istekli bir şekilde bilgilenmiş şekilde u katılım sağlayacaktır bunla da akademik başarı kendiliğinden gelecektir (Öğretmen 7)

- Tabi ki okuldaki düzene, kurala, sisteme uyum sağladıysa çocuk okuma yazmayı çok kısa zamanda kavriyor, bunu buradaki sistemi kavrayan çocuk birinci etapta okuma

yazmayı kavriyor, fakat bu sistemi kavrayamayan çocuk geriden takip ediyor, geriden takip ediyor (Öğretmen 8)

- Ben u uyumla ilgisi olduğunu düşünmüyorum, mesela çok uyumsuz olup da çok başarılı olan öğrencilerim var, çocuk okul kültürüne ayak uyduramadı sınıf kültürüne ayak uyduramıyor ama yazısını muhteşem yazıyor etkinliklerini çok iyi yapıyor, okumayı çok iyi yapıyor bütün derslerde çok başarılı ama bu kurallar belki onu çok sıktığı için uyum sağlayamıyor bu konuda ama tabi çok büyük bir problem olmuyor da yine uyum sağlayamadığını ben görebiliyorum, çok uyumlu olup da çok başarılı olan da var. çok uyumlu olup başaramayan da var. yani bir şey değil bence bu uyumlu olan çok başarılı olur okumayı öğrenir gibi bir kural olamamalı bence (Öğretmen 10)

- hmmm yani evet belki zorlanabiliyoruz ama bire bir u örtüşüyorlar diyemem u şimdi uyumsuz gibi hani tanımlarsak dikkat uyumsuz falan onlar çok hani başka şeyler oluyor ama bir öğrencimiz var ama u evet süreç daha uzuyor ama bunu yapamıyor diyemeyiz (Öğretmen 2)

Sınıf öğretmenlerinin okula uyum ve okuma-yazmayı öğrenme konusundaki ifadeleri incelendiğinde, öğretmenlerin pek çoğunun uyumlu öğrencinin okuma-yazmayı daha hızlı öğrendiği konusunda hem fikir oldukları görülmektedir. Örneğin Öğretmen 3 ve Öğretmen 6 uyumlu öğrencilerin öğrenmeye daha istekli olduğunu bu nedenle de okuma-yazma becerisini daha hızlı kazandıkları görüşündedir. Öğretmen 6 ise okula uyum sağlayan öğrencilerin diğer derslerde de daha başarılı olduğunu ifade etmiştir. Benzer şekilde Öğretmen 8 de okulun sistemini anlayan öğrencinin okuma-yazmayı hızlı öğrendiği görüşündedir. Bu görüşlerin aksine az sayıda öğretmen ise çok uyumlu olup başarısız olan ya da uyumsuz olup başarılı olan öğrencilerin olduğunu düşünmektedir. Örneğin, Öğretmen 10 uyumla başarının ilgisi olmadığını, uyumsuz bir öğrencisinin çok güzel yazabildiğini ifade etmiştir. Bu görüşü destekler nitelikte, Öğretmen 2 de okula uyum ve okuma-yazmayı hızlı öğrenmenin bire bir örtüşmediğini düşündüğünü, sadece sürecin daha uzun sürdüğünü belirtmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Sınıf öğretmenlerinin, okula uyumlu ve uyumsuz öğrencilerin okuma-yazmayı öğrenmesine ilişkin deneyimlerinin araştırıldığı bu çalışmada fenomolojik veri analizi sonucunda verilerin, *Uyumlu Öğrenciden Beklentiler, Uyum ve Hazırbulunmuşluk, Okula Uyum ve Akademik Başarı* olmak üzere üç ana kategoride toplandığı görülmektedir. Öğretmenlerin uyumlu öğrenciyi hangi özellikleri ile tanımladığı ve uyumlu öğrenciye ilişkin beklentilerin ele alındığı Uyumlu Öğrenciden Beklentiler kategorisinde özellikle sınıf kurallarını bilen, sınıf düzenini bozmayan ve dersi dinleyen öğrenci profilinin uyumlu olarak tanımlandığı görülmektedir. Uyumlu öğrenciyi bu şekilde tanımlayan öğretmenlerin sınıf yönetiminde öğretmenin otoritesine önem verdikleri ve tepkisel sınıf yönetimi modelini benimsedikleri düşünülmektedir. Tepkisel sınıf yönetimi modeli, istenmeyen durumların

önlenmesinde kullanılan ve davranışçı kurama dayanan klasik bir modeldir (Akan, 2010). Öğretmenin uyumlu öğrenciyi sınıf düzenini bozmayan kişi olarak tanımlaması anlaşılabilir bir durumdur. Çünkü okula uyum süreci çocuk ve ailesi için olduğu kadar bireysel farklılıkları olan çocukları ve aileleri tanımak ve onlara alışmak açısından öğretmenler için de zorlu bir süreçtir (Fabian, 2000; Taşçı, & Sığırtmaç, 2014). Ancak öğretmenin rolü gereği sınıfta güvenin kaynağını oluşturması beklenir (Bilir, 2014). Bu doğrultuda, sınıf kurallarının öğrencilerle birlikte belirlenmesi daha etkili ve güvenli bir sınıf yönetimi yaklaşımını oluşturmaktadır (Harris, 1991). Bu nedenle, öğrencilerin okula uyumunda öğretmenleri önemli sorumluluklar beklemektedir (Gündoğan-Çögenli, & Uçansoy, 2013; Önder, & Gülay, 2010; Sarp, 1995; Seven, 2011). Bununla birlikte, az sayıda öğretmenin ise uyumlu öğrenciyi arkadaşlarıyla iletişim kuran ve iyi geçinen, kendini ifade eden ve kendi ihtiyaçlarını karşılayan öğrenci olarak tanımladıkları görülmektedir. Öğretmenlerin bu ifadeleri okula uyuma etki eden sosyal-duygusal faktörler ile örtüşmektedir (Alisinanoğlu, 2013). Her ne kadar araştırmaya katılan öğretmenlerin önemli bir bölümü uyumlu öğrenciyi öğretmenin sınıf düzenine uyan çocuk olarak tanımlasa da öğrencilerinin sosyal ve duygusal gelişimine de önem veren öğretmenler olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmalar, okula başlayan çocukların tüm gelişim alanlarının desteklenmesi gerektiğine dikkati çekmektedir (Dereli, 2012; Karakuzu, & Koçyiğit, 2016). Bu nedenle, çocuklarda sosyal ve duygusal hazır olmanın önemini vurgulayan öğretmenlerin mesleki gelişimleri bakımından güncel yaklaşımlara önem verdikleri düşünülmektedir. Özellikle, mesleki kıdem yılı fazla olan öğretmenlerin uyum sürecinde bilişsel ve psiko-motor beklentileri ön planda tuttuğu anlaşılmaktadır. Buna bağlı olarak, öğretmenlerin uyumun bütünsel olması gerektiği hususunda daha fazla desteklenmeleri önerilmektedir.

Uyum ve Hazırbulunuşluk kategorisindeki veriler incelendiğinde, öğretmenlerin çoğunun okula hazır olan öğrenciyi psiko-motor özellikleri ile değerlendirdiği anlaşılmaktadır. Bu görüşteki öğretmenlerin, sıklıkla kas gelişiminin önemine değindikleri ve bununla birlikte kalem tutabilen öğrencinin okula hazır olduğuna inandıkları görülmektedir. Alanyazın incelediğinde, okula uyumla ilgili çalışmalarda psiko-motor beceriler elbette ki önemle vurgulanan bir konudur (Gündüz, & Çalışkan, 2013; Taşkın, 2013). Ancak okula hazır olma ve uyum sağlamada tek başına yeterli olmadığı düşünülmektedir. Psiko-motor gelişimin yanı sıra bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişiminin de okula başlamaya uygun olması beklenmektedir (Karakuzu, & Koçyiğit, 2016). Bununla birlikte, bazı öğretmenler okula hazır olmada velilerin öğrencileri olumsuz etkilediği görüşündedir. Bu öğretmenlere göre veliler çocuğun sorumluluk almasına izin vermeyerek öğrencilerin okula hazır olma durumlarını geciktirmektedir. Araştırmalar, çocuğun gelişiminde önemli rol oynayan anne-babalarının desteklerinin okula uyum sağlamada etkili olduğuna işaret etmektedir (Karakuzu, & Koçyiğit, 2016; Tümkaya, 2014). Ancak pek çok ebeveyn bu konuda ne yapması gerektiği hususunda yeterli bilgiye sahip değildir (Dereli, 2012). Okul hazırbulunuşluğunun önemli bir bileşeni olan okul-aile işbirliğine yönelik araştırmalar öğretmen ve ebeveynlerin işbirliği durumunda olmasının çocukların akademik,

sosyal ve duygusal gelişimine katkı sağladığını göstermektedir (Henderson & Berla, 1994). Bu nedenle okula uyum haftası kapsamında sadece öğrencilerin değil ebeveynlerin de desteklenmesi önerilmektedir.

Araştırmanın ana problem durumunun dayandığı Okula Uyum ve Akademik Başarı kategorisi incelendiğinde öğretmenlerin neredeyse tümünün okula uyumlu öğrencilerin genel akademik başarıya yatkın olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Bu durum, okula uyum ve akademik başarı arasındaki ilişkiye odaklanan benzer çalışmaların sonuçları ile de örtüşmektedir (Alisinanoğlu, 2013; Canbulat, & Küçükkaragöz, 2017). Ancak bu çalışmada dikkati çeken en önemli bulgu, okula psiko-motor, bilişsel ve duyuşsal bakımdan hazır olan ve uyum sağlayan öğrencilerin okuma-yazmayı daha çabuk öğrenmeleridir. Öğretmenlerin ifadelerinden, gelişim alanlarının birbirini desteklediği durumlarda, öğrencilerin okula uyumlarının daha hızlı olduğu ve buna bağlı olarak okuma-yazma becerisini uyum sağlamakta güçlük çeken öğrencilerden daha erken kazandıkları anlaşılmaktadır. Bu durumun, öğrenim yaşantısının ilerleyen dönemlerinde öğrenciye olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çünkü okuma yazma becerisini etkin bir biçimde kazanmak öğrencilerin gelecek öğrenim yaşantılarındaki sorumluluklarını yerine getirmesinde önemli bir husustur (Gündüz, & Çalışkan, 2013).

KAYNAKÇA

- Akan, D. (2010). Temel kavramlar ve sınıf yönetiminin kapsamı Ed. Celal Gülşen. In Kuram ve Uygulamada Sınıf Yönetimi. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Alisinanoğlu, F. (Ed.). (2013). İlköğretime hazırlık ve ilköğretim programları. Ankara: Pegem Akademi.
- Barrera, M., Biglan, A., Taylor, T. K., Gunn, B. K., Smolkowski, K., Black, C., ... & Fowler, R. C. (2002). Early elementary school intervention to reduce conduct problems: A randomized trial with Hispanic and non-Hispanic children. *Prevention Science*, 3(2), 83–94. Retrieved from <https://link.springer.com/content/pdf/10.1023%2FA%3A1015443932331.pdf>
- Bierman, K. L., Nix, R. L., Greenberg, M. T., Blair, C., & Domitrovich, C. E. (2008). Executive functions and school readiness intervention: Impact, moderation, and mediation in the Head Start REDI program. *Development and Psychopathology*, 20(3), 821–843. doi:10.1017/S0954579408000394
- Bilir, A. (2014). Sınıf yönetiminde başarının aracı: önlemsel model. *Folklor/edebiyat*, 20(78), 203–214.
- Brackett, M. A., Rivers, S. E., Reyes, M. R., & Salovey, P. (2012). Enhancing academic performance and social and emotional competence with the RULER feeling words curriculum. *Learning and Individual Differences*, 22(2), 218-224. doi: 10.1016/j.lindif.2010.10.002
- Canbulat, T., & Küçükkaragöz, H. (2017). Kesintili zorunlu eğitimden etkilenen ilkököl birinci sınıf öğrencilerinin okula uyum ve okula hazır bulunuşluk düzeylerinin değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(4), 1573–1586.
- Ceci, S. J. (1991). How much does schooling influence general intelligence and its cognitive components? A reassessment of the evidence. *Developmental Psychology*, 27(5), 703–722. Retrieved from <http://psycnet.apa.org/buy/1992-12228-001>

- Denham, S. A. (2006). Social-emotional competence as support for school readiness: What is it and how do we assess it?. *Early Education and Development*, 17(1), 57–89. doi: 10.1207/s15566935eed1701_4
- Dereli, E. (2012). Okul öncesi öğretmenleri ile ilköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ilköğretime hazırlık süreci ile ilgili görüşlerinin karşılaştırılarak incelenmesi. *Akademik Bakış Dergisi*, 30, 1–20.
- Dockett, S. & Perry, B. (2003). The transition to school: what's important?. *Education Leadership*, 60(7), 30–33. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?q=The+Transition+to+School%3a+What%27s+Important%3f&id=EJ666025>
- Doyle, B. G., & Bramwell, W. (2006). Promoting emergent literacy and social–emotional learning through dialogic reading. *The Reading Teacher*, 59(6), 554–564. doi: 10.1598/RT.59.6.5
- Duncan, G. J., Dowsett, C. J., Claessens, A., Magnuson, K., Huston, A. C., Klebanov, P., ... & Sexton, H. (2007). School readiness and later achievement. *Developmental Psychology*, 43(6), 1428–1446. doi: 10.1037/0012-1649.43.6.1428
- Ersoy, A. F. (2016). Fenomeloji. Eds. Prof. Dr. Ahmet Saban & Doç. Dr. Ali Ersoy In Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri [Qualitative Research Design in Education], Ankara: Anı Yayıncılık.
- Fabian, H. (2000). Small steps to starting school. *International Journal of Early Years Education*, 8(2), 141–153.
- Foster, M. A., Lambert, R., Abbott-Shim, M., McCarty, F. & Franze, S. (2005). A model of home learning environment and social risk factors in relation to children's emergent literacy and social outcomes. *Early Childhood Research Quarterly*, 20(1), 13–36. doi: 10.1016/j.ecresq.2005.01.006
- Gill, S. Winters D. & Friedman, D. S. (2006) Educators' Views of Pre-Kindergarten and Kindergarten Readiness and Transition Practices. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 7(3), 213–227.
- Greenberg, M. T., Kusche, C. A., Cook, E. T., & Quamma, J. P. (1995). Promoting emotional competence in school-aged children: The effects of the PATHS curriculum. *Development and Psychopathology*, 7(1), 117–136. doi: 10.1017/S0954579400006374
- Greenberg, M. T., Kusche, C. A., & Riggs, N. (2004). The PATHS Curriculum: Theory and research on neurocognitive development and school success. In J. E. Zins, R. P. Weissberg, M. C. Wang, & H. J. Walberg, (Eds.), *Building academic success on social and emotional learning: What does the research say?* (pp. 170–188) New York: Teachers College Press.
- Gündüz, H. B., & Özarslan, N. (2017). Farklı Yaş Kategorilerinde İlkokula Başlayan Öğrencilerin Okul Olgunluğu ve Öğretmen Görüşlerine Göre Okula Uyum Problemleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 17(1), 212–230.
- Gündoğan- Çöğenli, A., & Uçansoy, A. (2014). Sınıf öğretmenlerinin uyum ve hazırlık çalışmalarına ilişkin görüşleri. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 4(1), 1–26.
- Gündüz, Ç., & Çalışkan, M. (2013). 60-66, 66-72, 72-84 aylık çocukların okul olgunluk ve okuma yazma becerilerini kazanma düzeylerinin incelenmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 8(8), 379-398.
- Harris, A. H. (1991). Proactive Classroom Management: Several Ounces of Prevention. *Contemporary Education*. 62(3),156–160.
- Henderson, A. T., & Berla, N. (1994). A new generation of evidence: The family is critical to student achievement. National Committee for Citizens in Education, Washington, DC. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED375968.pdf>

- Howes, C., Burchinal, M., Pianta, R. C., Bryant, D., Early, D., Clifford, R., & Barbarin, O. (2008). Ready to learn? Children's pre-academic achievement in pre-kindergarten programs. *Early Childhood Research Quarterly*, 23, 27–50. doi: 10.1016/j.ecresq.2007.05.002
- Irwin, J. R., Carter, A. S., & Briggs-Gowan, M. J. (2002). The social-emotional development of “late-talking” toddlers. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 41(11), 1324–1332. doi: 10.1097/00004583-200211000-00014
- Jones, S. M., Brown, J. L., Hoglund, W. L., & Aber, J. L. (2010). A school-randomized clinical trial of an integrated social–emotional learning and literacy intervention: Impacts after 1 school year. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 78(6), 829. Retrieved from <http://psycnet.apa.org/buy/2010-24305-004>
- Jones, S. M., Brown, J. L. & Lawrence Aber, J. (2011). Two-year impacts of a universal school-based social-emotional and literacy intervention: An experiment in translational developmental research. *Child Development*, 82(2), 533–554. doi: 10.1111/j.1467-8624.2010.01560.x
- Karakuzu, E., & Koçyiğit, S. (2016). Ebeveyn Destekli İlkokula Hazırlık Programı'nın (EDİHP) Okul Öncesi Dönem Çocuklarının İlkokula Hazır Bulunuşluğuna Etkisi. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 84–102.
- Katz, L.G. (1995). Readiness: Children and Their Schools. Ellen N.Junn and Chris J.Boyatzis (Eds), In *Child Growth and Development*, (pp.68-74) USA:The Dushkin Publishing Group.
- Kellam, S., Werthamer-Larsson, L., Dolan, L., Brown, C., Mayer, L., Rebok, G., et al. (1991). Developmental epidemiology based on preventive trials: Baseline modeling of early target behaviors and depressive symptoms. *American Journal of Community Psychology*, 19, 563–584.
- Kellam, S., Werthamer-Larsson, L., & Dolan, L. (1991). Developmental epidemiology based on preventive trials: Baseline modeling of early target behaviors and depressive symptoms. *American Journal of Community Psychology*, 12, 563–584.
- Kupersmidt, J. B., & Coie, J. D. (1990). Preadolescent peer status, aggression, and school adjustment as predictors of externalizing problems in adolescence. *Child Development*, 61(5), 1350–1362. doi: 10.1111/j.1467-8624.1990.tb02866.x
- Kuru Turaşlı, N., & Zembat, R. (2013). 6 Yaş Grubu Çocuklarda “Benlik Algısını Desteklemeye Yönelik Sosyal-Duygusal Hazırlık Programı” Nın Etkililiğinin İncelenmesi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 2(2), 1–16. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/184891>
- Liew, J. (2012). Effortful control, executive functions, and education: Bringing self-regulatory and social-emotional competencies to the table. *Child development perspectives*, 6(2), 105–111. Retrieved from <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1750-8606.2011.00196.x>
- Lonigan, C. J., Bloomfield, B. G., Anthony, J. L., Bacon, K. D., Phillips, B. M. & Samwel, C. S. (1999). Relations among emergent literacy skills, behavior problems, and social competence in preschool children from low-and middle-income backgrounds. *Topics in Early Childhood Special Education*, 19(1), 40-53. doi: 10.1177/027112149901900104
- McClelland, M. M., Morrison, F. J., & Holmes, D. L. (2000). Children at risk for early academic problems: The role of learning-related social skills. *Early childhood research quarterly*, 15(3), 307–329. doi: 10.1016/S0885-2006(00)00069-7
- Moustakas, C. (1994). Phenomenological research methods. London: SAGE.

- Önder, A., & Gülay, H. (2010). 5-6 yaş çocukları için okula uyum öğretmen değerlendirme ölçeği'nin güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2 (1), 204–224.
- Polleck, J. N. (2010). Using book clubs to enhance social–emotional and academic learning with urban adolescent females of color. *Reading & Writing Quarterly*, 27(1–2), 101–128. doi: 10.1080/10573569.2011.532717
- Ramey, C. T., & Ramey, S. L. (2004). Early learning and school readiness: Can early intervention make a difference?. *Merrill-Palmer Quarterly* 50(4), 471–491. Retrieved from <https://www.jstor.org/stable/pdf/23096218.pdf>
- Raver, C., & Jane Knitzer, 2002. Ready to enter: what research tells policymakers about strategies to promote social and emotional school readiness among three- and four-year-olds. *Working Papers* 0205, Harris School of Public Policy Studies, University of Chicago. Retrieved from <https://ideas.repec.org/p/har/wpaper/0205.html>
- Raver, C. (2003). Young children's emotional development and school readiness. *Social Policy Report*, 16(3), 3–19. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/C_Raver/publication/242095521_Young_Children's_Emotional_Development_and_School_Readiness/links/54183f160cf203f155ada1d5/Young-Childrens-Emotional-Development-and-School-Readiness.pdf
- Reiff, M. I. (2003). The social-emotional development of “late-talking” toddlers. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics*, 24(2), 135. Retrieved from https://journals.lww.com/jrnldb/Fulltext/2003/04000/The_social_emotional_development_of_late_talking_.21.aspx
- Rivers S. E., & Brackett, M. A. (2010). Achieving standards in the english language arts (and more) using the RULER approach to social and emotional learning. *Reading & Writing Quarterly*, 27(1-2), 75-100. doi: 10.1080/10573569.2011.532715
- Sarp, N. (1995). Öğretmenlerin ilkokula başlayan çocuklarda gözledikleri sorunlar ve bu sorunlara yaklaşımları. *Kriz dergisi*, 3(1–2), 129–132.
- Seven, S. (2011). Okula uyum öğretmen değerlendirmesi ölçeği'nin geliştirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 29–42.
- Shores, R. E., & Wehby, J. H. (1999). Analyzing the classroom social behavior of students with EBD. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 7(4), 194–199. doi: 10.1177/106342669900700401
- Spitzberg, B. H. (2003). Methods of interpersonal skill assessment. In *Handbook of communication and social interaction skills* (pp. 111–152). Routledge.
- Taşçı, N., & Sığırtmaç, A. D. (2014). Okula uyum haftasının okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri açısından incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 202, 101–116.
- Taşkın, N. (2013). İlkokula hazır bulunuşluk ve hazır bulunuşluğu etkileyen faktörler. T. Erdoğan, (Ed.), İlkokula (İlköğretime) Hazırlık ve İlkokul (İlköğretim) Programları içinde (1-10). Ankara: Eğitim Kitap.
- Tümkaya, S. (2014). Okul öncesi dönemde ailenin rolü ve önemi. F. Gülaçtı ve S. Tümkaya, (Ed.), Erken Çocukluk Eğitimi içinde (336-367). Ankara: Pegem Akademi.
- Webster-Stratton, C., Jamila Reid, M., & Stoolmiller, M. (2008). Preventing conduct problems and improving school readiness: evaluation of the incredible years teacher and child training programs in

high-risk schools. *Journal of child psychology and psychiatry*, 49(5), 471–488. doi:10.1111/j.1469-7610.2007.01861.x

EXTENDED SUMMARY

Starting school is an important turning point in the life of many children and brings with them the adaptation process. It is thought that there are children experiencing various difficulties in this period as well as students experiencing the adaptation process more positively. Although adaptation is an individual, physical, cognitive, social-emotional and environmental factors can be effective on this process as well. Being ready for school contributes to the school life of the students in terms of academic achievement. Also, it encourages the development of children's cognitive processes. For this reason, the relationship between children's emotional adjustment to school and their academic learning has been emphasized in recent years by many researchers. Children who start without getting ready for school experience behavior disorders such as aggression, dissonance and dissenting behavior. Academic achievement and school readiness develop with sensitive child-teacher interaction. Therefore, it is thought that teachers' opinions about children are important. In this study, the relationship between primary school first grade students' adjustment to school and gaining literacy skill is examined from the perspective of teachers. In this direction, the aim of this research is determined as follows:

- What are the experiences of elementary school teachers about the school readiness and literacy skill?

Method

Within the scope of the research, it is planned to examine the classroom teachers' experience between the school readiness of primary school first year students and their literacy success. In this respect, the teachers' experience in this area has been focused on. Accordingly, this research was designed with the phenomenological design, which is one of the qualitative research designs.

Participants

13 class teachers (7 female and 6 male) participated in the study. Maximum diversity sampling method was used to determine the study group. In this direction, teachers who have experience of 2 years to 40 years in the teaching profession based on the professional seniority of the teachers participated in the study.

Results and Discussion

In this study, it is seen that the data of the classroom teachers' experiences in the adjustment of the students to the school in terms of learning literacy skill is gathered in three main categories; “expectations from compatible students”, “school adjustment and readiness” and “adaptation to school and academic achievement”. It is seen that the teacher defines the adaptive student as a matched student profile, especially who knows the class rules, does not break the class order and listens to the lesson. It is thought that the teachers who define the adaptive student in this way attach importance to

the authority of the teacher in classroom management and adopt the reactive class management model. However, it is seen that a small number of teachers define a adaptive student as a student who communicates with his / her friends and is well-traveled, self-expressing and meets their own needs. These statements of teachers are consistent with the social-emotional factors that affect school adaptation. Although a significant proportion of the teachers who participated in the research described the adaptive student as the child's teacher who conformed to the classroom order, it was understood that they were teachers who gave importance to the social and emotional development of their students.

When the data in second category are analyzed, it is understood that most of the teachers evaluate the students who are ready for school with their psycho-motor characteristics. It is observed that the teachers in this view often emphasize the importance of muscle development, and that the students who can hold pencils believe that they are ready for school. In the literature, psycho-motor skills in the studies related to school adaptation are of course emphasized. However, it is thought that it is not enough alone to be ready for school. In addition to psycho-motor development, cognitive, social and emotional development is expected to be suitable for starting school.

When the main problem status of the study is third category, it is seen that almost all of the teachers stated that school-adaptive students are prone to general academic achievement. This also coincides with the results of similar studies focusing on the relationship between school adjustment and academic achievement. However, the most important finding in this study is that students who are ready and adaptive to psycho-motor, cognitive, and affective school to learn reading and writing more quickly. It is understood from the expressions of the teachers that in the cases where the development areas support each other, the students' adaptation to the school is faster and accordingly they gain earlier than the students who have difficulty in adapting their literacy skills. It is thought that this situation will provide a positive contribution to the students in the later years of their education. Because gaining the ability of reading and writing effectively is an important issue for students to fulfill their responsibilities in future learning experiences.